

Štev. 16.

Leto 3.

Izhaja dvakrat na mesec.
Naročnina četrletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravnništvo:

Ljubljana, Karla Marksa trg 2 (prej Turjaški
trg), kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.**Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpini in organizirajte se vsi v USŽJ**

Ob štirinajstletnici vojnih grozot

Doba štirinajstih let nas loči od trenutka, ko je v svetovni vojni počil prvi topovski strel. Naznanjal je začetek človeškega klanja, ki je trajalo štiri leta. V tej štiri leta trajajoči vojni je, po uradnih ugotovitvah, bilo 11 milijonov mrtvih, 18 milijonov pa je bilo ranjenih in kakorkoli pohabljenih. Od gladi in trpljenja vsled vojna je umrlo milijon nevojakov. Po vojni je ostalo, kot živ spomenik padlih junakov, vse polno sirot in vdov, ki še danes stradajo.

Taka in še hujša je krvava bilanca svetovne vojne. Do kakšnih pretresljivih številk bi prišli, ako bi zraven našli še žrtve, padle v vojnah, ki so se vršile potem, ko je bila »zadnja vojna« končana. Zakaj, zadnje vojne ni bilo. »Zadnja vojna« je šele pospešila nastanek novih vojn, ki s svetovno vojno skupaj tvorijo krvavo liso, ki veže dobo poslednjih štirinajstih let v nepretrgano dobo klanja in trpljenja.

Od leta 1914 dalje nismo bili več brez vojne. Iz Evrope je bila vojna prenesena v kolonije in v polkolonije afriške in azijske, Tripolis, Maroko, Kitajska, Egipt itd. In danes se nahajamo v Evropi sami pred nevarnostjo nove vojne. Države se prav pridno oborožujejo na suhem, na morju in v zraku. Vse države fabricirajo strupene pline in maske proti strupenim plinom. Največji in najbogatejši deli državnih dohodkov se uporabljajo za orožje: za topove, za strupene pline, za letala. Ljudje plačujejo vojno pred vojno, tekomo vojne in po vojni. Plačujejo v delu in v krvi.

V tej dobi večno trajajočih vojn, ki se pojavljajo kakor posledica težke bolezni sedaj na tem, sedaj na drugem delu organizma, so stopili na svetlo tudi ljudje in države, ki predlagajo posebne pogodbe in pakte proti vojni. Leta in leta že hodijo na konference in seje, leta in leta zastoni. In ako tudi bi se zgodilo, da Kellogg uspe s svojim protivojnim paktom, ki naj ga bi podpirale vse države, bi ostalo vse pri starem. Vojna je docela naraven sad kapitalističnega režima in je zato v kapitalističnem režimu ni mogoče odpraviti. Lahko vse države podpišejo sto mirovnih, protivojnih paktov, vojne s tem ne bodo odstranili.

Vzroki vojne niso v volji posameznika, marveč leže v gospodarskih pogojih posameznih držav in v sa-

mem bistvu kapitalizma. Dokler bo vladalo gospodarstvo profita, toliko časa se ne sme niti misliti, da bi bilo mogoče odpraviti vojno nevarnost. Kakor v kapitalistični družbi ni mogoče odpraviti razrednega boja, ki se bije na življenje in smrt med kapitalom in delom, tako ni mogoče odpraviti vojne, ki mora nastati radi interesnih konfliktov med posameznimi kapitalističnimi skupinami, ali pa kot odporna sila tlačenega ljudstva, ki hoče ven iz gospodarskega, političnega in kulturnega suženjstva, kamor ga je bil uklenil kapital civilizirane in rahločutne Evrope.

Odtod izvira tudi navidezni nesmisel, da namreč ravno tisti ljudje in države, ki predlagajo mirovne pogodbe, predlagajo zgradbo novih vojnih ladij, novih topov in drugega morilnega orožja. Statistika vojaštva in razpoložljivih vojnih sredstev posameznih držav govori glasneje od vseh mirovnih in protivojnih paktov. Tisti, ki take pakte podpisujejo, vanje ne verujejo.

Največje zlo pa je vojna za proletarijat, za delovne množice v mestih in na deželi. Delavci in kmetje morajo plačati v vojni najvišji davek krvi in dela. Prvi v okopih, prvi v tovarni, prvi na polju. Povsod prvi, kjer je nevarnost, kjer je delo, kjer je dolžnost. Zadnji, kjer se deli pravica.

Delavske množice so zato v prvi vrsti prizadete v protivojnom boju. Delavstvo bo grobokop kapitalizma. Zato bo tudi odpravilo s sveta vsako vojno nevarnost. Kadar se bo delavstvu posrečilo, da odpravi sistem profitarstva in izkoriščanja, takrat bo odpravljena vojna. Prej ne! Prej ne!

Zato ni nelogično, marveč logično in edino pravilno, ako pravimo, da vojna vojni mora pomeniti in mora biti obenem vojna, napovedana kapitalizmu. Kdor hoče vojno odpraviti, mora odpraviti kapitalizem. Vsaka druga pot proti vojni je napačna in ne pripelje do cilja.

Ob štirinajstletnici po napovedi svetovne vojne strnimo proletarci in izkoriščanci celega sveta svoje vrste! Strnimo svoje vrste tudi mi slovenski proletarci in izkoriščanci. Postanimo člani zavezne armade brezpravnih nemaničev, sežimo si v roke v znak zvestobe in vztrajnosti. Vojna vojni! zato boj kapitalizmu!

Živela proletarska internacionala!
Vojna vojni! Boj kapitalizmu!

Strokovne organizacije so velesila.

V poročilu, ki ga je Strokovna komisija v Avstriji podala strokovnemu kongresu, ki je pred kratkim zboroval v Avstriji, je bil videti razvoj strokovnih organizacij v zadnjih petih letih ter je bil ta razvoj v tem poročilu pregledno naslikan. Strašna brezposelnost, ki je bila največja v letih 1924 in 1925, je neugodno delovala tudi na strokovne organizacije in gibanje delavstva. Leta 1923 so imele avstrijske strokovne organizacije 896.763 članov; leta 1926 pa 756.392 članov. Ko se je zboljšal gospodarski položaj v splošnem, so jele strokovne organizacije zopet rasti. Koncem leta 1927 so imele 772.762 članov, torej 16.000 članov več, kakor eno leto poprej.

Strokovne organizacije so izborno razumele prilagoditi se s svojo borbeno, taktno gospodarskemu položaju. Medze in plače, ki jih je inflacija naravnost razrušila, so vedele zopet upostaviti, v času težke krize so imele pridobljene ugodnosti braniti in jih očuvati. V času inflacije so mnogi, premnogi gledali na strokovne organizacije kot na nekakšne stroje za povišanje mezd. Te člane je veljalo v dolgotrajnih in napornih bojih, v času stabilizacije valute, vzgojiti za strokovničarje. Ta veliki vzgojni smoter se je strokovnim organizacijam posrečil. Strokovne organizacije so tudi v polni meri vršile vzgojno delo in vse kulturne potrebe in stremiljenja delavstva in nameščenstva v največji meri podpirale.

Posebno pažnjo so posvetile delu mladine in ženskemu delu na polju strokovnega gibanja. Zelo važen instrument strokovnih organizacij v gospodarski in socialnopolitični smeri so postale Delavske zbornice.

Kakšen razvoj so strokovne organizacije dosegle kakor v Nemčiji tako tudi v Avstriji po vojni, se lahko vidi v društvenih in gospodarskih muzejih. Tako se predstavlja moč strokovnih organizacij v letu 1915 v podobi moža, ki je bil samo eden. V letu 1925 jih je že postavljeno osem. Strokovne organizacije so v Avstriji kakor v Nemčiji daleč močnejše, kakor so bile pred vojno.

Vse grupe avstrijskih strokovnih organizacij so v zadnjih letih imele težke boje. Vedno zopet se jim je posrečilo, da so s temi boji zboljšale vsaj nekoliko življenjske potrebe delavnega človeka. V vseh teh bojih pa so delavci in nameščenici spoznali, da čim močnejša je bila organizacija, čim manj delavcev ali nameščenov te grupe, ki je bila v boju, je stalo ob strani strokovne organizacije, ki niso imeli smisla ali zavest ali pa bilo kako drugače mnenja, da to ni revolucionarno, borti se za zboljšanje današnjega položaja, tem večji je bil uspeh.

Ni se tu šlo za »pravilno« ali »nepravilno« taktiko, za »reformistično« ali »leninstično« metodo boja, nego šlo se je za to, da vsi kakor eden stoje na barikadah za

vsakdanjo potrebo, za nekoliko večji kosček kruha ali drugo pravico, ki je delavcu in nameščencu danes potrebna. In čim manj je bilo tistih, ki so gledali ob strani, ali morda samo kritizirali, tem večji uspeh se je dosegel.

To pribijamo. Dokazi kažejo in pričajo, da je tako in ne obratno. Čim slabša pa je bila strokovna organizacija, čim več je bilo ob strani stoječih, tem manj so bili podjetniki pripravljeni, ugoditi zahtevam organiziranega delavstva in tem težja so bila pogajanja, tem daljše je trajal boj. Ravno zadnje čase smo doživeli več primerov, da podjetniki naravnost špekulirajo na slabost strokovnih organizacij. In sicer na slabost razrednih organizacij. Tam, kjer so se delavci dali zavesti in so pristopili žoltim zakonitnim ali podjetniškim organizacijam, tam so podjetniki posebno ošabni, tam se zahtevam razrednih strokovnih organizacij posebno trdovratno upirajo. Rezultat štajerskih bojev delavstva ni posebno zadovoljil. Ali ta rezultat je bil le posledica slabosti strokovne organizacije, je bil rezultat, da se je dalo mnogo delavcev omamiti od podjetnika, da so se organizirali pri žoltih. Povsod drugod v Avstriji so strokovne organizacije močne in strnjene; nikjer drugod podjetniki niso tako brutalni, kakor na Zgornjem Štajerskem.

In ravno proti razrednim strokovnim organizacijam je naperjeno to sovraštvo, ravno proti njim je postavljen teror podjetnikov. Ravno razredne strokovne organizacije bi radi uničili z vsemi sredstvi.

V poslednji dobi se je izvedelo, da so žolti »delavski zaupniki« kupljeni od podjetnikov.

Vendar, če bi se to tudi ne izvedelo tako jasno in točno, mora vendar vsak misleči delavec vedeti in biti prepričan, da žolte organizacije podjetniki zagovarjajo in jih negujejo. Dobesedno povedano in nikomur se to ne more zdeti čudno, ako gleda okrog sebe in to, kar čuti na svoji koži, tudi preišči, kako to, da čuti. Vsak delavec se vendar mora vprašati: Zakaj poskušajo podjetniki delavce pripraviti, celo prisiliti, da izstopajo iz razrednih strokovnih organizacij in da se vpišejo v žolte? Ali pa da se sploh nikjer ne vpišejo, oziroma celo odpustijo tiste, ki se poskušajo organizirati v razrednih strokovnih organizacijah? Za vsakega delavca, ki samo nekoliko misli in zna preiščevati, mora biti jasno, da žolti niso nič drugega kakor žoltnirji (plačanci) podjetnika, kot izdajalci delavstva. In toliko žalostnejše je, da se da še tu in tam kak delavec od teh agentov žolte baže premotiti in ujeti.

Tudi krščanske strokovne organizacije so pri podjetniku istotako ljubljene, kakor žolte. Saj so tudi »krščanske« strokovne organizacije pripravljene vsak čas pasti razrednim strokovnim organizacijam v hrbet, s podjetnikom za delavstvo neugodne posebne dogovore sklepati in opravljati stavkolomske usluge. Da »krščanske« strokovne organizacije niso zmogne in niti nimajo resne volje zastopati interesov delavstva in nastopati odločno in pozitivno, spozna vsak delavec in nameščenec prav

lahko. Zakaj so vkljub temu nekateri delavci člani krščanskih strokovnih organizacij? Ker mislijo, da je to njihova — krščanska dolžnost. Ni redko na prižnici podarjeno, da je zveličanje duše delavca v tem, da je ponižen in ubogljiv in da je trpljenje poslano od Boga za grehe.

Da kapitalist, vsega sit in vsega poln, ne gladije in ne trpi pomanjkanja, ne govori pridigar. Ne graja, da »krščanski« podjetnik odtrguje najemnikom in delavcem zaslužek. A če graja, je tisto grajanje milo in pretnja za kazen tega greha bo na onem svetu.

In še se najdejo, ki to vernijejo ter potrpežljivo trpe glad in bedo in so hlapi.

V vaseh in v manjših mestih je delavstvo, ki ne ve, kaj je to: strokovna organizacija. V takih podjetjih se socialnopolitične zakone sploh ne upoštevajo. Tam ni osemurnika, nobenega plačila za čezurno delo. Nobene zaštite delavca in delavke in otrok. Tam je delavstvo izkoriščano in izmzgavljano do nezasišanja.

Organizirajo se delavci v strokovno organizacijo, jih poskuša podjetnik od tega odvrti z vsemi sredstvi. Dela se s sladkimi besedami in z bičem, z raznimi obljubami — navadno pa se »neposlušne«, ki se ne dajo »prepričati« — odpusti, ali pa vsaj zapre, da se jih odpusti. In zgodi se, žalibog, da se delavstvo da prestrašiti in zapusti organizacijo. S tem podjetniku dajo polno moč, da jih izkorišča še nadalje, da veljavne zakone o zaštiti delavcev tepta po svoji mili volji.

Tako slabost morajo delavci krvavo plačati. Da tak delavec, ki neče biti organiziran pri strokovni organizaciji, ne more najti varstva, je razumljivo. Zakaj dolžnosti, katere se kot delavec do svojega razreda, do delavstva ne zaveda in neče zavedati, ne more potem tudi zahtevati od tistega foruma, ki ga, ko slučajno ne čuti, ne priznava.

Ta članek, to poročilo avstrijske Strokovne komisije strokovnemu kongresu naj si prečita točno vsak železničar in vsak delavec in naj se zamisli vanj: Zakaj za nas v Jugoslaviji in posebej še v Sloveniji velja vse tako, kakor je pisano v tem poročilu in še vse v večji meri.

Strokovne organizacije so velesila. O tem ni dvoma, samo zavedati se tega treba. Razredne strokovne organizacije morajo imeti disciplino — to velja posebej za Slovenijo — in njihov boj je vedno zmagovalen. Le tam, kjer se zafetavajo v strokovne organizacije neodgovorni elementi — kar velja zopet za Slovenijo —, tam je delo težje, uspehi manjši.

Tudi to treba vedeti vsakemu zavednemu železničarju in delavcu. In vsakega, ki direktno ali indirektno razdira strokovne organizacije, treba smatrati za izdajalca in se ga ogibati kakor gobovca. Ker naša moč je v nas samih in kdor se trudi in poskuša okužiti našo moč z gobavostjo nezaupanja v to moč, je zločinec.

Torej sodrugi, na delo za okrepitev naših strokovnih organizacij, ker je to ob enem okrepitev naše velesile — strokovne organizacije.

Kaj moramo železničarji ukreniti, da nam bo boljše?

(Dopis železničarja - sprevednika.)

V par člankih sem orisal življenje in delo vlakospremnega obojca. Seveda se drugim kategorijam ne godi nič boljše, zato ne bi škodovalo, če bi se še kdo od ostalih kategorij oglašil v našem listu. V prihodnjih člankih hočem železničarjem vseh kategorij brez razlike razjasniti, kaj moramo predvsem storiti, da bodo za nas nastopili boljši časi. Če homo samo stokal in ničesar ukrenili, se ne bo prav nič izpremenilo na boljše, ker samo s stokanjem ne bomo nikdar omehčali src onih, ki odločujejo o naši usodi.

Predvsem moramo ozdraviti in ojačiti delavski razredni pokret v celoti. Edino razredni pokret, ki bo močan in jak, bo v stanu tudi železničarsko vprašanje premakniti v tisto smer, ki bo nam koristila. V tem pokretu pa morajo železničarji igrati, po svoji važnosti in številnosti, aktivno vlogo. Danes te aktivnosti ni, danes je med železničarji malo zanimanja za močan razredni pokret, zato pa je tako, kakor je. Sicer smo železničarji silno nezadovoljeni element, ali te nezadovoljnosti ne znamo ali pa ne upamo pokazati v dejanju. Zato pa naša nezadovolj-

nost ne pride do izraza in nikdo ni prisiljen v to, da ž njjo računa. Kadar bomo pa znali to nezadovoljnost primerno porabiti, kadar bomo znali železničarje pripeljati na borbeno tla razrednega boja, v delavski razredni pokret, takrat šele smemo pričakovati uspehov, boljše rečeno, takrat bomo imeli priliko, priboriti si uspehov in boljših časov.

Kaj pa je delavski razredni pokret?

Železničarji smo del delavskega razreda, tistega razreda, ki ne poseduje ničesar drugega, kot gole roke, katere za dnevno ali mesečno mezdo ali plačo prodaja. Če ima kdo zadolženo bajto ali par njiv, to še ne pomeni, da on ne spada v delavski razred. V delavski razred spada tudi vse naše uradništvo, četudi ono tega ne prizna, ker se tega ne zaveda in slepo služi upravi in ji pomaga vihteti bič nad nižjimi. V ostalem kulturnem svetu je uradništvo to že davno spoznalo ter se v mogočem številu priključilo delavstvu in nameščenem. Zato je pa tam pokret močan ter zaznamuje vedno lepše uspehe. V razredni delavski pokret spada brezpogojno

vsakdo, kdor se preživlja z delom svojih rok ali svojega uma, ne glede na njegov položaj.

Delavski razredni pokret se udeležuje v glavnem v 4 smereh in sicer: strokovnih, gospodarskih, kulturnih in političnih organizacijah. Vse te panoge, dasi se razvijajo samostojno, morajo vedno korakati roko v roki ena z drugo v eno določeno smer, ker imajo vse eno in isto nalogo, ter eden in isti cilj: Namreč osvoboditev delavskega razreda.

Torej strokovna organizacija.

Ko je delavec iz vasi prišel iskat kruha na železnico, v tovarno ali v rudnik ter dobil delo, se začne za njega čisto novo življenje od prejšnjega, ki ga je živel doma na vasi, na posestvu starišev. V tovarni, na železnici in v rudniku je na mah postal stroj, kateremu je točno odkazano delo. A nagrada? Ta mu je odkazana v obliki mezde. Nikdo od onih, ki so delavca najeli za delo, se ne vpraša, bo li mogel delavec s to mezdjo tudi živeti. Izračunali so samo, da mora delavec toliko in toliko dela izvršiti, da bo dobiček tak in tak. Zato dobi toliko in toliko plače, ki pa ne sme biti večja, kakor je ravno potrebno, da se za silo vzdrži njegova delovna moč. Vse ostalo pa mora biti zaslužek kapitalista. Koliko je prav za prav vredno delo delavca, on ne mara vedeti in priznati. Delavec je torej padel v roke zastopnika onega razreda, ki poseduje denar in produkcijska sredstva ter daje onemu razredu, ki ima samo gole roke, delo ter mu za to delo plača samo toliko, kolikor sam izprevidi, da mora, da ga obdrži pri delu. Tovarnar, lastnik rudnika ter uprava železnice tudi seveda, ima samo ta interes, da svoje ljudi čim manj plača, da je dobiček čim večji. A delavci, nameščenci in uradniki teh podjetij pa imajo ta interes, vsaj morali bi ga imeti, da so čim boljše plačani za svoje delo, da zamorejo boljše živeti, zlasti če vidijo, da s svojim delom ustvarjajo bogastva, katerega pa oni niso deležni. In ker je na strani posedajočega razreda razkošje in luksuz, na strani delavskega razreda pa vzlic trdemu delu samo pomanjkanje in revščina ter glad, nastane tu razredno nasprotstvo. To vzbuja med zatiranimi in izkoriščanimi razredno zavest. Zavest, da sta na svetu dva razreda, eden, ki izkorišča, drugi, ki je izkoriščan. Tam, kjer je ta razredna zavest med delavstvom zadobila trdnjše oblike, so si ustvarili **razredne strokovne organizacije**, potom katerih skušajo doseči boljše plače, boljše delovne pogoje, starostno zavarovanje in sploh človeku znosnejše življenje. Te zahteve pa, ki jih delavci in nameščenci stavijo, niso v korist kapitalistom. Vsled tega nastane borba med posedujočimi in delavstvom, kar nazivamo v modernem času **razredni boj**.

Ko je torej delavec ali uslužbenec pristopil k razredni strokovni organizaciji, je s tem dokazal prvo razumevanje razrednih razlik. S tem je pokazal šele začetek razredne zavesti. Ta človek pa še potrebuje nadaljnje vzgoje za nadaljno življensko borbo za obstanek. To nadaljno vzgojo pa morajo vršiti strokovne organizacije na sestankih, predavanjih in v strokovnem časopisu. To nadaljno vzgojo pa morajo vršiti tudi zaupniki in starejši člani organizacije. Kjer se to vrši, organizacija narašča. Če narašča organizacija, narašča tudi njen ugled, njena moč in zaupanje v njo. V borbi s kapitalističnim razredom imajo le močne razredne organizacije uspeh. Zakaj? Zato, ker je kapitalistični razred sijajno organiziran. Proti taki dobri organizaciji se zamore le enoten delavski razred uspešno boriti, mora pa biti tudi sijajno organiziran. Predvsem pa mora biti idejno prepojen o potrebi silne organizacije, o potrebi razrednega boja do končne zmage.

Po vsem tem je torej na prvi pogled jasno, da so strokovne organizacije **osnovna šola** za razredni po-

kret. Zato je njih delovanje najvažnejše in tudi najtežavnejše. Kapitalistični razred se tega prav dobro zaveda, zato zatira razredne strokovne organizacije, kjer le more. Zatira njene zaupnike in agitatorje z vsemi sredstvi. Na žalost se pa člani teh strokovnih organizacij ne zavedajo te važnosti ter v največ slučajih ne store ničesar, da se organizacija razširi in ojači. Smelo trdim, da imamo med železničarji precej takih članov, ki ne store razen prispevka ničesar za razvoj organizacije, temveč samo čakajo, kdaj bo organizacija kaj naredila. Vidite, tu tiči tista strašna nezavednost. Tu leži tisto strašno nerazumevanje naloge in položaja delavskega razreda v splošnem. Imamo pa častne izjeme tudi med železničarji, ki so celo dobo svojega službovanja vztrajali, čeprav smo v vsem nazadovali ter dobivali mesto uspehov edino le brce. Ali ti sodrugi morajo postati agilnejši. Vsak organiziran član Saveza se mora zavedati, da, če ni pridobil še nobenega člana za organizacijo, ni storil še ničesar. Naloga organiziranih se ne izčrpa že s tem, da plačuješ mesečne prispevke ter čakaš mirno, kaj bo iz tega. Naloga in dolžnost vsakega člana je, da pridobiva nove člane, jih poučuje in bodri, ter ne odneha poprej, da v njegovi kategoriji izgine neorganiziranost. Če tega ne vršiš, nikar ne godrnjaj, da ni uspehov, da ni napredka. Ker ovira uspehu in napredku si ti sam. Razredni organizaciji so koristni le borbeni člani, ki se ne ustrašijo dela in žrtve in taki, ki ne vprašajo, ali bo imel od dela on v prvi vrsti korist ali ne. Pri nas se mora začeti z delom za splošnost. In če bo to delo stvarno in pošteno ter dovolj podprto od vseh prizadetih, se bo z lahkoto zaščitilo koristi posameznih kategorij in oseb. Pri nas se pa zadnje čase opaža samo ljuta borba za dosego posameznih koristi, kjer se pri posameznikih pokaže hvalevredna energija za zaščito osebnih koristi. Ko bi se vsaj en del te energije dal na razpolago za splošnost, bi naše delo lažje napredovalo. Brez vseh ovinkov trdim, da železničarsko vprašanje nikakor ne more biti rešeno s tem, n. pr. kdo bo postal prej revizor, kdo bo postal čin. III., kdo bo vozil osebne vlake itd. Železničarsko vprašanje bo za vse zadovoljivo rešeno takrat, ko se bodo vse razumne in sposobne sile dale na razpolago za delo splošnosti in prepričan sem, da bodo posamezniki prišli najsigurneje do svojih pravic. Predpravic pa razredno zaveden član za sebe nikdar ne išče. Stremeti moramo za tem, da se ustvari med nami harmonija in prijateljstvo, da bomo drug drugemu odkriti prijatelji in sodrugi samo z eno željo, dvigniti med železničarji samozavest in zavest skupnosti na višek. To je naša prva in najsvežja dolžnost in naloga. Kajti naših zahtev, ki jih že dolgo ponavljamo in to so: dosega eksistenčnega minimuma za vse kategorije, tudi onih najnižjih, ki do besedno gladejajo, potem starostno zavarovanje, bolniško zavarovanje v modernem smislu, zakonit šurni delavnik in zakonite dajatve, ki so nam ukradene, ne bomo nikdar izvojevali, če se bomo še naprej vrteli okoli osebnih vprašanj. Postati moramo ena družina, ker imamo vsi enake dolžnosti in vse enako naš tepe bič, radi naše nesloge. Vzgojiti moramo čut solidarnosti do bližnjega, tako, da, če bo padel udarec po enem, bo zbolelo vse, ne pa da se mu na tihem privoščijo, češ, samo da še jaz za silo diham. Le tako vzgojena armada, prepojena z duhom solidarnosti in medsebojnega bratstva, bo v stanu izvojevati to, kar smatramo šele za minimalno podlago, da postanemo nekoliko ljudje. Opustimo vse, kar bi nas razdvajalo ter gojimo samo to, kar nas druži in jači.

To naj bo naše delo v strokovni organizaciji.

Sprevodnik Janez.

(Dalje prihodnjik.)

Borba za bolniško blagajno se pričinja...

Kakor leta 1925, ko se je proslavil slavno znani direktor Borko s svojo obznanom našim savezom, tik pred volitvami v bolniško blagajno, tako se hoče tudi letos izkonstruirati tik pred volitvami v bolniško blagajno procese proti našim glavnim zaupnikom na progi.

Ljubljanska direkcija je prišla v posest gotovih pisem, ki so bila namenjena našemu savezu in je smatrala za svojo dolžnost tuja pisma pridržati in na podlagi njih uvesti kazensko postopanje radi kršenja uradne tajnosti! Gospodje na direkciji! Namen je prozoren! Ljubljanska direkcija slovi že po celi državi po svoji ostriosti in preganjanju zavednih železničarjev. Petnajst nedolžnih žrtve nenasitne birokracije je bilo vrženih na cesto! Osem družinskih očetov je bilo z družinami vred izročenih lakoti in bedi, da se zadosti samovolji posameznih diktatorjev.

Vse to ni oplašilo železničarjev in sedaj so na delu druge temne sile, da skušajo uničiti zadnjo železničarsko postojanko. Gospodje zvezarji so lahko ponosni na svojo »strogo zaupno okrožnico« glede naših funkcionarjev. Uprava dela na vse kriplje! Uradna tajnost naj sedaj pomaga v boju proti temu nikdar zadovoljnemu savezu. Vendar vam povemo že sedaj: ta vaša setev ne bo šla v klasje! Savezarji se ne dajo preplašiti; z žrtvami v boju računajo, računajo pa tudi s končno zmago, po kateri bodo predložili v poravnavo težak račun!

Gospodje, ki vedrite na ljubljanski direkciji, ali ne vidite sadu vašega dela? Vas

ne brigajo nedolžne žrtve — lačni otroci? Ni vam zadosti persekucij? Ali še ni zadosti dokazov o vaši zavednosti? Savezarji smo pripravljeni na udarec, a znali bomo vsak udarec vrniti s protitudarcem!

Torej procesi proti našim zaupnikom se pripravljajo! Zakaj? Uradna tajnost je kršena. Doslej je namreč vsem železničarjem in vsej široki javnosti o naših progah v Sloveniji znano le to, da so najbolj urejene, vse tračnice izmenjane, podporni zidovi v redu, mostovi popravljani, toraj da so naše proge med prvovrstnimi na svetu, najboljše. In sedaj so na poziv saveza naši zaupniki savezu sporočili vse podatke o tej tako izvrstni progi in s tem kršili uradno tajnost.

Kaj je upravi mar, če so po nekod praži vsi strohneli, kaj zato, če se lahko žeblje iz pražov puli z roko, kaj zato, če grozi, da se bo vsak čas utrvalo skalovje in sprožilo na vlak ter ga poglalo v Savo. To upravo ne briga! Proga je na papirju dobra in gorje onemu, ki bi trdil nasprotno! Nezgode in iztirjenje bo povzročila le »višja sila« ali »malomarnost prelenih železničarjev«. Te se bo kaznovalo, odpustilo, zaprlo, uradna tajnost bo rešena!

Nahajamo se v borbi! Sovražniki našega saveza so se združili med seboj in napadajo od vseh strani. Sredstev ne izbirajo, pa čeprav pridejo v konflikt z zakoni.

Boj bo vroč, sodrugi, a na vas je, da bo ta boj zaključila čim sijajnejša naša zmaga!

Živel razredni boj!

Živele enotne razredne organizacije!

Novo nasilje nad železničarji!

V eni zadnjih številčk smo pisali o nakani uprave, da bo odtegovala tudi železničarjem skozi 36 mesecev po Din 10.— kot prispevek po uredbi o nabavljajških zadrugah. Proti tej protizakonitosti smo vložili proteste in dnevno časopisje je pisalo, da je glavna kontrola zavrnila to uredbo finančnega ministra ter da bo o celi zadevi sedaj razsojal državni svet.

Vendar uprava ne čaka na tozadevno rešitev, ampak je že odtegnila s 1. avgustom 1928 pri poštarjih prispevek za dva meseca, to je Din 20.— in tudi naša podružnica v Beogradu nam sporoča, da se jim je enako odtegnilo po Din 20.— za dva meseca. Proti tej nezakonitosti in grabljenju že itak mizernih plač moramo najenergičnejše protestirati, saj so prejemki železničarjev z raznimi davki in odtegljaji za povodenj preobremenjeni.

Državna uprava ni posvečala stanovanjskemu vprašanju nikake pažnje in sedaj naj prevzame vse obveznosti za to usluž-

benec, ki naj tekom 3 let znese skupaj do 80 milijonov brezobrestnega kapitala, s katerim on ne bo mogel razpolagati in sicer za ustanovitev stanovanjskih in kreditnih zadrug pod okriljem nabavljajške zadruge, s katero gospodari najvišja gospoda iz raznih beograjskih ministrstev in generalnih direkcij.

Ni pa zadosti gornji odtegljaj, ampak hoče se uvesti še nova obremenitev in sicer za obvezno članstvo v nabavljajški zadrugi, za kar naj bi se vsakemu državljanu uslužbenca odtegnilo še Din 100.—, kateri bi zopet romali v nikdar polne blagajne finančnega ministrstva.

Savez železničarjev Jugoslavije bo v več primerih teh odtegljajev vložil pritožbe na državni svet, vendar ukinitvev teh in sličnih nasilj nad že izmoganim nameščenstvom in delavstvom ni pričakovati preje, dokler ne bodo vsi spregledali in našli pot v enotno razredno bojno delavsko organizacijo.

Delavski zaupniki pozor!

Atak na delavske zaupnike se je začel z dveh strani: na eni strani šikanacije od strani uprave in predpostavljanih, na drugi strani pa skušajo nasprotniki očrniti zaupnike pred maso.

Vsem sodrugom predsednikom delavskih zaupnikov naročamo, da se pri vsem svojem delu drže odredb pravilnika in naj izzivanju gotovih elementov ne nasedajo.

Vloga, ki smo jo vložili, da bi se seje vršile med službenim časom in da bi se zunanjim zaupnikom plača za seje porabljeni čas ne črtala, od direkcije še ni re-

šena. Dolžnost vseh zaupnikov je, da nam točno poročajo o vseh ukrenjenih korakih in intervencijah. Delavci in profesoristi pa naj ne nasedajo intrigam posameznikov, ki hočejo postaviti zaupnike v slabo luč, češ, med delom se ne brigajo za delavce, intervencije vrše le po službenem času in bogve, kaj takrat sklepajo z načelnikom.

Direkcija je izdala strikten nalog, da morajo načelniki glede zaupnikov postopati strogo po pravilniku in da se smejo intervencije vršiti le v izvenslužbenem času, izvzemši najnujnejše zadeve.

Velik protestni shod železničarjev v Sarajevu.

V ponedeljek, 6. avgusta t. l. ob 5. uri popoldne je bil v Delavskem domu v Sarajevu velik protestni shod delavcev sarajevske železniške delavnice, ki ga je sklicala podružnica »Ujedinjenega Saveza železničarjev Jugoslavije«. Shoda se je udeležilo čez 1000 železničarjev in je bil zelo impozanten, kakor po številu udeležencev, tako po odločnosti in zavednosti zborovalcev, ki so s pritiranjem, medklici in orgorčenimi vzkliki pokazali, da vedo, zakaj zborujejo in kakšne krivice se jim gode.

Shodu je predsedoval sodrug Ivan Turić, a o dnevnem redu je govoril sodrug Tomo Zima. Podal je izčrpan položaj delavstva v sarajevski železniški delavnici, v kateri je od dne do dne vse težje in neznosnejše. Da se ta položaj vedno poslabšuje, je vzrok v tem, ker uprava delavnice uvaja nov sistem dela, ki mesto da delavstvu in podjetju prinaša koristi, prinaša samo škodo. Z novim sistemom dela je sedaj v delavnici pravi kaos. Na prvem mestu je to, da se vrše vse večji izdatki za neproduktivne svrhe, inštalirajo se mnogoštevilne nove pisarne, množi se število pisarniškega osebja, med tem, ko se delavstvu izplačujejo mizerne mezde, odtegujejo jim 10 odstotkov za te pisarne, katerih je polna delavnica. Nadalje, dokler dnevnik in drugo časopisje piše o pomanjkanju vagonov in lokomotiv, uprava delavnice s svojim napačnim delom ubija pri delavcih voljo do dela, zmanjšuje delovne dni in uvaja praznovanje množestvenih praznikov, tako da delavci v letu cele 3 mesece ne delajo. V delavnici je upeljan protekcijonizem in partizanstvo in mezde se povišujejo samo privilegirancem, med tem ko se delavcem, ki so zaslužili, da se jim plača poviša, tega ne stori.

Referat sodruga Zime je bil spremljan z burnimi vzkliki ogorčenja in protesta na naslov uprave delavnice. Iz teh protestov in ogorčenja se je videlo, kako je nezado-

voljno delavstvo z današnjim režimom v delavnici.

Za sodrugom Zimo so govorili še sodrugi Drago Šantek, Ambrož Gliha in Đorđe Đurić.

Nato je shod soglasno sprejel resolucijo, v kateri se, poleg ostalega, zahteva:

1. Da se zvišajo plače celokupnemu delavskemu osebju do eksistenčnega minimuma.
2. Da se skliče zahtevana in objubljena anketa o Delavskem Pravilniku.
3. Da se vsi nesposobni uradniki nadomeste s sposobnimi.
4. Da se po zakonu izvoljeni delavski zaupniki spoštujejo in priznavajo.
5. Da preneha grobo postopanje predpostavljanih z delavci in vajenci.
6. Da se škodljivi pogoji dela z ozirom na zdravje delavstva uredi.
7. Da se vsem delavcem, ki so dosegli stalnost, vrnejo ukoričene legitimacije, a ostalim da se omogoči prosta vožnja štirikrat mesečno. Istotako da se otrokom delavcev čez 16 let dovoli znižana vožnja, ako se isti nahajajo v šoli.
8. Praznovanje verskih in državnih praznikov, razen nedelje in Prvega maja, se naj ukine.
9. Da se dovoli delavcem brezplačen dovoz za slučaj premestitve, selitve, nabave živil in dopust za nabavo kuriva.
10. Da se ukine naredba o taksiranju pooblastil, prošnji in pritožb.
11. Da se delavcem za slučaj bolezni in nezgode izplačuje cela meza.
12. Da se delavstvu daje delovna obleka in obutev.

S tem je bil končan ta impozanten shod in delavci so odhajali z odločno voljo, da se bodo borili s svojo organizacijo za vse svoje zahteve do končne zmage.

Nedolžni — vendar vrženi na cesto.

Devet odpuščenih kurilniških delavcev obtoženih hujškanja — sodišče vseh devet oprostil. Neverjetne obdolžitve policijskih organov potrjene.

Prošlo sredo se je pred mariborskim okrožnim sodiščem moralo devet delavcev, ki so bili od železniške uprave vrženi na cesto, ker so si upali zagovarjati svoje pravice, radi hujškanja in žaljenja uradnih organov zagovarjati. Obtožba temelji na zapisniku železniške policije, ki jih obtožuje, da so 31. marca, ko so delavci skrajno ogorčeni nad krivičnim postopanjem železniške uprave, prenehali z delom in se podali pred upravne prostore, da protestirajo, grobo žalili načelnika in uradnike in se s tem pregrešili zoper § 104 srb. kaz. zak. Ta izmišljena krivda je bila povod, da so enajst delavcev, družinskih očetov, odpuštili iz službe, ne da bi jim povedali, zakaj in jim dali možnost, da se zagovarjajo.

Ce bi imenovani delavci res kaj zakrivil, bi imela železniška uprava vedno možnost, da jih pokliče pred redno sodišče in če bi ono ugotovilo njihovo krivdo, potem bi jih še vedno lahko odpuščala, ne pa da spravi delavce ob eksistenco in ob penzijo, predno jim dokaže kako krivdo in pahne v nesrečo popolnoma nedolžne ljudi.

Sodišče in državno pravdnstvo je imelo dosti posla, predno se je spravi proces v tek, ker ni bilo lahko dobiti v roke obtožilnega materiala (predvsem se je šlo za policijski zapisnik), kakor da bi se neko sramoval ga izročiti.

Zapisnik, na katerem sloni obtožba in radi katerega so bili delavci odpuščeni, je sestavil policijski uradnik Vinko Danilo in se glasi:

»Kot kolovodje te akcije se imenujejo sledeči delavci: Krajnik Ivan, Glaser Blaž, Lovrenčič Ivan, Virant Rudolf, Mežgol Jos., Krebs Jakob, Planinšek Ferdo, Dobič Martin. Imenovani so pod vodstvom Ivana Krajnika delavski kolovodje in goreči agitatorji pri sleherni akciji. Ta osmerica se je tudi danes odlikovala z žaljivkami in grožnjami napram načelniku in zastopnikom železniške direkcije iz Ljubljane, gospodoma inž. Vidic in Finc. Na vsak način je potrebno, da se Krajnika in tovariše radi izrečenih groženj napram gg. inž. Vidic in Finc: »Le čakajte svinje, proklete duše hudičeve, vam bomo že pokazali!«, kakor tudi za žaljivke: »Lopovi, svinje« itd., ki so jih imenovani delavci v moji navzočnosti izrekli, eksemplarno kaznuje.« (Podčrtal je policijski uradnik in glavna priča Vinko Danilo sam. Op. ur.)

Sedaj bi morala policija in direkcija te drzne in lahkomišelnost napisane obdolžitve tudi pred sodiščem dokazati.

Pri obravnavi pa se je izkazalo, da je ta obtožba brez vsake podlage. Kurilniški

načelnik inž. Vidic zaslisan kot priča je priznal, da ne more trditi, da bi ga kdo od obtoženih žalil. Slišal je samo v svojo pisarno, kamor se je zaprl, Glaserja, ki je rekel: »Dajte vendar odpreti, saj vas ne bomo požrli.«

Načelnik je tudi priznal, da je bilo razburjenje delavcev razumljivo, ker se jim je ravno tiste dni zaprlo skladišče živil, in ker je bil denar, ki sta ga dva nevestna uradnika poneverila, delavcem od zaslužka otegnjen in dasiravno je bila uprava od sodišča obsojena, da mora ta denar delavcem vrniti, ga še do danes ni vrnila. Konflikt sam je pa izzval inž. Kudelka, ki je nekega delavca citiral v pisarno k protokolu in so se delavci zanj zavzeli.

Ce že načelnik ni mogel ničesar obtežilnega povedati, bi bil moral vsaj policijski uradnik Vinko Danilo kaj več vedeti, ker je sestavil zapisnik. A tudi ta ni vedel povedati drugega, kakor da so vsi vprek kričali. Za Krajnika pa, ki ga je v zapisniku najbolj obtežil, je pa priznal, da — ni ničesar rekel, pač pa da je zbrane dirigiral z mežikanjem oči. (Mogoče je hipnotizer. Op. ur.) O Mežgolu, ki je stal v njegovi bližini, da je pa vedel policijski uradnik samo to, da je rekel: »Mi smo jugoslovanski borci!« Tu se zopet vidi, koliko so vredni zapiski, obtožbe in izpovedbe policijskih organov.

Še bolj zanimiva je bila izpoved službočega policaja, ki je čisto nedolžno izpovedal: »Če bi bili mogli koga ugotoviti, da je res rabil te žaljivke, bi ga bili na mestu aretirali.«

Sodišče ni moglo drugega kakor izreči oprostitev.

Železniška policija kakor tudi železniška uprava sta doživeli s to razsodbo veliko blamažo. Vendar, s kako pravico pa je smela potem te delavce vržiti na cesto in jih oropati njih pravic in njih družine izročiti obupu, če niso ničesar zakrivali kakor to, da so se poslužili po zakonu zasigurne pravice, biti voljni za delavske obratne zaupnike? Je to zahvala za to, da so v kritičnem trenutku s svojo avtoriteto preprečili kak hujši in nepremišljen izstop delavstva?

S tem procesom je najhujše obsojena naša železniška uprava in delavstvo ne sme prej mirovati, da pripomore svojim po krivici odpuščenim tovarišem zopet do pridobljenih pravic.

Delavce je zastopal v tem procesu g. dr. Avg. Reisman, ki zasluži za svoje uspešno delo naše priznanje.

Racionalizacija in strokovne organizacije.

(Rezolucija, sprejeta na kongresu avstrijskih strokovnih organizacij.)

Med vsemi gospodarskimi pojavi zadnjih desetletij zavzema tehnična in obratnoorganizatorična racionalizacija pomembno mesto. Racionalizacija pomeni zmanjšanje produktivnih stroškov, povečano možnost produkcije. Vrsta zavodov po vseh deželah se bavi z raziskavanjem, katere mere racionalizacije bi bolj služile gospodarstvu. Racionalna izraba strojne in človeške delovne sile se neprenehoma veča.

Delavstvo soglaša s stremljenjem, da se potreba gospodarstva in življenja narodov zadovoljuje dobro in pošteno s čim manjšo porabo delovne sile in v čim krajšem času. Odklanja pa priznanje, da bi bila racionalizacija privatno-gospodarska zadeva podjetnikov, ki bi se smela izkoriščati samo v svrhu povečanja dobička obratov. Delavstvo smatra, da je racionalizacija narodnogospodarska zadeva. Delavstvo pričakuje od nje izboljšanje življenjskega položaja, bodisi v obliki pocenjenja produktov ali zvišanja mezd in skrajšanja delovnega časa. Izkušnje zadnjih let pa kažejo, da se večinoma najluteje nasprotuje vsaki še tako skromni mezdni zahtevi kljub znižanju mezdne kvote in mezdne deleža na vrednosti produkta.

Kongres je mnenja, da ravno v dobi racionalizacije zvišanje deleža na dobičku narodnogospodarsko še mnogo neugodnejše vpliva kakor sicer, da nevarnost povečanja nezaposlenosti še povečava, in konsum množic, ki je podlaga narodnega gospodarstva, še dalje ogroža. Vsakemu racionalizacijskemu koraku mora torej slediti zvišanje mezd, zaslužkov in plač, ki odgovarja pomnoženemu uspehu dela. Za delavce in nameščence, ki so postali vsled racionalizacije odveč, je primerno skrbeti.

Zavodom, ki raziskavajo, katere mere racionalizacije pospešujejo gospodarstvo, se morajo dodeliti

državni zavodi, ki preiskujejo in ugotavljajo zdravstveni vpliv nepretrgane, čisto monotone najvišje napetosti pri delu, da morejo ukreniti primerne odredbe v varstvo zdravja delavcev in ohranitev njegove delovne sile. Skrajšanje delovnega časa, ki ga je doslej ponekod zaznamovali ob racionalizacijskih merah, se je uvedlo le zaradi tega, ker je nastopilo utrujenost pri delu in je storitev padala neposredno po njih izvedbi. Nedvomno je pa skrajšanje delovnega časa nezadostno in se ne ozira trajno na zdravje delavcev in nameščencev.

Sodelovanje obratnih svetov in osebnih zastopstev ter v poštevi prihajajočih strokovnih organizacij se pri izvajanju racionalizacijskih mer in močnem odmerjanju delovnega časa premnogokrat ne upošteva.

Uvažujoč, da pomeni racionalizacija po svojih uspehih in vplivih narodnogospodarski problem velikega pomena, ki se ne sme rešiti enostransko v prid razmeroma majhni plasti celokupnega prebivalstva in v škodo celokupnega gospodarstva, zahteva kongres strokovnih organizacij:

1. sodelovanje obratnih svetov in dotičnih strokovnih organizacij pri nameravanih racionalizacijskih merah;
2. zvišanje mezd in zaslužkov z ozirom na pomnoženo proizvodnjo ter obenem skrajšanje delovnega časa sorazmerno s povečano izrabo delovne sile;
3. s kolektivno pogodbo določeni vrstni red števila tur in dodeljenih strojev;
4. državne zavode, ki ob sodelovanju ob podjetnikov neodvisnih strokovnih organizacij ugotavljajo pojave utrudljivosti in zdravstvene posledice nepretrganega naglega in monotonega dela;
5. odredbe v svrhu preprečenja zdravju škodljivih posledic takega napora pri delu.

Izplačilo razlik!

Od leta 1924 dalje se vedno ponavlja vprašanje, kdaj bomo dobili razlike: Vsako leto se rešitev tega vprašanja odlaža na prihodnje leto in šele z lanskim proračunom se je osigural prvi kredit 10.000.000 Din, iz katerega je dobilo izplačano razliko nekaj služiteljev, ki so imeli številno družino. Tudi letos je v proračunu 10.000.000 za razlike in ministrski svet je dne 24. julija 1928 radi izplačila izdal sledeče direktive:

1. Da se nadaljuje izplačevanje razlik počeni s služitelji, v kolikor še niso izplačani in to najprvo oženjenim z otroki, nato oženjenim brez otrok in nazadnje samcem. Ako bo po izplačilu razlik služiteljem ostalo še kaj kredita, pridejo na vrsto zvaniki II. kategorije v istem vrstnem redu.
2. Da se sporedno s tem izplača razlika tudi rodbinam onih uradnikov, ki so bili prevedeni na novi zakon in so na podlagi njega dobili pravo na razliko in nato umrli ter tudi upokojencem, ki so upokojeni s polno penzijo ali po dovršitvi 65. leta starosti.

3. Iz kredita Din 10.000.000.— se izvzame vsota Din 1.000.000.—, ki se stavi na razpolago finanč. ministru in iz katere vsote se bo izjemno v specialnih slučajih po odobrenju ministra financ izplačevala raz-

lika tudi onim državnim uslužbencem, ki pod 1 in 2 niso navedeni. (Privilegiranci.) Družine uradnikov, ki so bili prevedeni iz starega na novi zakon, zadobijo pravico do razlike in potem umrli in upokojenci; upokojeanci po polnih službenih letih, oziroma 65. letu starosti morajo podvzeti sledeče korake:

- a) Družine umrlih prevedenih uradnikov morajo predložiti pismeno prijavo pri oni blagajni, kjer prejemale pokojnino. V tej prijavi morajo označiti ime in priimek umrlega uradnika, čin, službeno mesto ob prevedbi in vse podatke, na podlagi katerih se more izračunati razlika. Svoje navedbe morajo potrditi z rešenjem o prevedbi in rešenjem o upokojitvi v prepisu.
- b) Upokojenci s polnimi službenimi leti ali po 65. letu starosti morajo enako predložiti prijavo kot je zgoraj navedeno in predložiti iste dokumente v prepisu.

Rok za prijave je do 1. septembra 1928.

Zopet se bodo delali sezname, a razli-

ko bo dobilo le par ljudi; vsi ostali pa bo-

do zopet čakali leta in leta.

Od razlike, ki pa jo imajo dobiti delavci, pa se sploh nikjer ne govori in bo treba merodajne gospode ponovno opozoriti, da se tudi delavstvu dolguje lepe vsote na razlikah.

Protestni shod delavcev in nameščencev v Ljubljani.

V petek, 3. t. m., se je vršil v Ljubljani protestni shod delavcev in privatnih nameščencev proti podaljšanju delovnega časa in okrnitvi osemurnika. Shod je sklicala Strokovna komisija za Slovenijo v sporazumu z Zvezo privatnih nameščencev in ostalih strokovnih organizacij. Dvorana Mestnega doma je bila nabito polna in se mora reči, da Ljubljana takega shoda še dolgo ni videla. Na shodu so bili delavci vseh strok, privatni nameščenci in tudi žene so bile častno zastopane. Razpoloženje na shodu je bilo bojevito in videlo se je, da si delavstvo šurnika ne bo pustilo vzeti. Prvi govornik, tajnik Zveze privatnih nameščencev, S. Jamnik, je očrtal vse momente in vse poskuse kapitalizma, da zakon o zaščiti delavcev, ki določa šurnik, zlomijo, uredbo ministra socijalne politike, ki mesto da štiti pravice delavstva, izvršuje zahteve kapitalistov in je s svojo uredbo o odpiranju in zapiranju trgovin in obratov položaj poslabšal. Veliki župani pa so s svojo naredbi k tej uredbi poslabšali še to, česar ni utegnili ministri. Ali kljub temu poslabšanju so delodajalci še nezadovoljni in uspehi so, da jih je minister zopet ubogal ter je svojo prvo uredbo »popravil«

njim v korist, a delavstvu še v večjo škodo, tako, da se »sme« delati do 14 ur dnevno.

Navzočemu delavstvu je bilo s tem jasno naslikano, kako se delodajalci, torej razred kapitalistov, poslužuje vsega, samo da izvelečijo iz delavca in nameščenca kolikor mogoče največ soka in koristi za čim manjšo plačo. In zato je dvorana bobnela od ogorčenja in pritrdjevanja govornikom.

V imenu Strokovne komisije je govoril S. Kopač, ki je povedal, da Strokovna komisija z vso energijo dela, da se te uredbe in navedbe ukinejo in da ima veljati šurni delavnik. Privatni nameščenci pa naj bodo v tej borbi v prvih vrstah in zmaga mora biti na strani delavstva. Močne strokovne organizacije so tisti forum in tista sila, ki izvojuje zahteve delavstva, zato morajo biti delavci in nameščenci vsi organizirani in vsi v razredno-bojevnih strokovnih organizacijah.

Sprejeti sta bili dve resoluciji, nakar se je shod zaključil in zborovalci so odhajali bojevito razpoloženi in z odločno voljo, strokovne organizacije čimbolj povečati in še bolj okrepiti.

Delavci! Profesionisti!

10. septembra so volitve v bolniško blagajno! Savez je zahteval, da se mora tudi upokojene delavce in profesioniste sprejeti v bolniško blagajno!

Centralna uprava v Beogradu je ta naš sklep razveljavila! Gospodje zvezarji, ki so v centralnem upravnem odboru, so držali križem roke in omo-gočili ta udarec na delavstvo.

Železnica! Dne 10. septembra t. l. boste dali odgovor na ta udarec s tem, da boste vsi volili listo Ujedinjenega Saveza Železnicaarjev.

Iz vlakospremne službe.

Dobrote vlakospremne službe.

Zadnjič sem obljubil, da bom napisal tudi o vlakovodjih potniških in brzovlakov. Priznam pa brez nadaljnega, da mi tukaj nič kaj prav ne gre izpod rok. Zakaj? Ker imamo v tej kategoriji nekaj ljudi, ki so z današnjimi razmerami in turnusi povsem zadovoljni in zopet druge, ki so skrajno nezadovoljni. To je sicer težko razumeti, ali je tako. Nezadovoljni so večinoma mlajši, nekateri prav stari pa ne tarnajo nič, torej je to znak, da so zadovoljni. In sedaj bo zamera, pa jo vseeno riskiram.

Ker sem že omenil starejše vlakovodje, moram dodati še to, da imamo pri nas nekatere veterane še iz časov slavnega Radeckega. Spominjam se še nazaj pred dolgimi leti, ko so ti gospodje vozili še tovrstne vlake; tedaj so imeli po večini že tako slab vid, da brez očal sploh niso mogli v službo. Pripetilo se je, da je po nesreči razbil očala. Ni mogel naprej opravljati službe ter se je javil bolnega. Sedaj, po preteku toliko let, se pa kaj takega ne pripeti. Sedaj pa gre eventuelno tudi brez očal. Jaz, ki nisem v specialnih vedah prav nič izšolan, še manj pa v zdravstvu, si pač predstavljam, da ima brzina brzih vlakov to lastnost, da utruje vid onim, ki med vožnjo gledajo iz vlaka v smeri vožnje. To pa mora vlakovodja potniških vlakov noč in dan in ker je takoj za strojem, dobi še povrh ves pepel in ogorke iz stroja v oči, kar mu jih seveda lepo očisti in utrdi. Zato pa vsi do najvišje starosti imenitno vidijo. Če kdo trdi, da pri železniški službi izgubi vid, naj gre voziti brzovlake in oči bodo kmalu dobre.

Kar se pa turnusov tiče, so pa izdelani po načelu »dirke okoli sveta«. Ta vožnja je samo dirka in nič drugega. In ker se bogataši vozijo okoli sveta večinoma radi zabave, je železniška uprava mnenja, da se tudi vlakovodja vozi radi zabave. To načelo je bilo menda merodajno pri sestavi turnusov. Merodajno za upravo pa je bilo še eno. Ko so svoječasno začeli vlakovodje

godrnjati, da je turnus preveč stisnjen in preveč podoben dirki, je uprava, ki svoje osobe dobro pozna, predložila turnus dvema izmed najstarejših vlakovodij, takozvanim veteranom iz Radeckijeve dobe, češ, če bosta ta dva zmogla, bodo zmogli tudi drugi mlajši. In res. Gospoda je imela prav. Eden s častljivo belo brado, drugi s še častitljivejšo plešo sta turnus podpisala. In od takrat se vrši dirka na življenje in smrt. Žene in otroci, kdor jih ima, imajo samo to delo, da prinašajo torbe na kolodvor možem in očetom, ker dirka traja naprej, mimo domovne postaje. Zakaj bi pa ne, ker je doma tako strašno »dolga« čas. V službi pa ni nikdar dolg čas, ker je pač tako urejeno, da vlakovodju ne more biti dolg čas. Imeli smo celo tako poštvovalne veterane, ki so bili mnenja, da se pri brzih in potniških vlakih ne rabi prtljavnika. In uprava, ki ne mara zamere pri uslužbencih, je dobrotno reducirala prtljavnike skoraj pri vseh brzih in potniških vlakih. Vlakovodja ima baje dovolj časa, da eksercira s prtljago in to samo radi zabave, da mu ne bo dolg čas in da si utrdi muskulaturo.

V dosedanjih člankih smo samo tarnali, kako nam gre pri vlakospremni službi. V prihodnjih člankih bomo pa spregovorili tudi o tem, zakaj nam tako gre in kje je krivda. Sprevednik Janez.

Sekcija progovnih delavcev.

V nedeljo, dne 12. avg. t. l., se je vršil drugi sestanek sekcije progovnih delavcev v Ljubljani, na katerem se je poročalo o intervencijah, ki so jih izvršili delavski zaupniki, nakar smo postavili kandidate za volitve v bolniško blagajno in končno izvolili redni odbor sekcije. Konstatirati moramo, da je samo v Ljubljani s 1. avgustom 1928 na novo pristopilo 23 progovnih delavcev in da bo tudi tu kmalo zvezarjem odklenalo.

S. Stanko je poročal o delavskem pravilniku, provizijskem skladu, grozečih redukcijah in grozeči upeljavi brezplačnih dopustov in pozval vse v organizacijo, da se bomo enotni borili proti izkoriščevalcem. Odbor, ki je bil postavljen, nam nudi garancijo, da se bo delalo z vsemi močmi na pojačanju pokreta in širjenju razredne zavesti. Odslej se bodo vršili redno mesečni sestanki, ki so dostopni vsem progovnim delavcem.

Progovni delavci!

Sodrug! Iz saveza so v ljubljanski oblastni upravi izdejstvovali sklep, da se mora progovnim delavcem, kadar gredo v centralno ambulanto ali k zobozdravniku in izgube plačo, plačati hranarina, ker so itak najslabše plačani.

Centralni upravni odbor v Beogradu, kjer gospodarijo zvezarji, je ta naš sklep razveljavil in odločil, da se ne sme plačati hranarine.

Progovni delavci! Dne 10. septembra boste vrnili zvezarjem ta udarec in vsi glasovali za listo saveza in s tem stopili v borbo za svoje pravice!

Iz sekcije kretnikov in premikačev.

Na zadnjih dveh rednih sestankih smo se morali zopet baviti s samimi pritožbami, ki so zelo utemeljene. V Ljubljani se hoče na vsak način umetno odpraviti proste dneve (nema ljudi), zunaj pa se vpeljuje 24-urna služba tudi brez vseh prostih dni. Obravnave so se pritožbe iz Viča, Rakeka, Postojne (tranziterji), Grobelnega, Ormoža, Rajhenburga in še nešteto krajev. Osemurni delavnik je danes samo še na papirju! Ako se nečemo pustiti popolnoma izmuzniti, moramo energično in enotno nastopiti!

Obravnavali smo tudi razdelitev odškodnin, ki jih je za leto 1927 nakazala pošta.

Dopisi.

Jesenice.

V nedeljo, dne 22. julija, se je vršil občni zbor Saveza železničarjev Jugoslavije, katerega se je udeležilo okroglo 40 železničarjev. Takoj po otvoritvi občnega zbora je navzoče pozdravil tudi zastopnik gospodarskih organizacij, s. Jurij Jeram iz Jesenice, in apeliral na navzoče in ostale železničarje, da upoštevajo tudi pomen delavskih zadrug, katere v svoji sredi pogrešajo železničarje. Tudi referent centralne iz Ljubljane, s. Miklošič, je toplo priporočal, da naj postanejo vsi železničarji člani in kupovalci pri Konzumnem društvu za Slovenijo. Občni zbor se je isti dan popoldne vršil tudi na Lescah. Tudi na tem zboru sta z. Zugwitz in Jeram priporočala železničarjem, da z isto vnemo, kakor pri strokovni organizaciji, delujejo tudi pri gospodarskem gibanju, zlasti pri konzumnih zadrugah. Oba občna zbora sta končala v lepem soglasju; navzoči so izvajanja referentov odobrvali in obljubili, da bodo njih nasvete vpoštevali.

Ormož.

V nedeljo, dne 5. avgusta, smo imeli v Ormožu konferenco progovnih delavcev ptujske sekcije, ki je dobro uspela in nato občni zbor naše podružnice.

Po občnem zboru pa se je vršila prosta zabava ob sodelovanju tamburašev. Prijetno so nas iznenadili sodruzi iz Ptuj, zlasti pevsko društvo »Naprej« in kolesarsko društvo, ki so nas korporativno posejili. Najiskrenejšje se jim zahvaljujemo, ker se bomo ob prvi priložnosti tudi mi njim odločili. Sodruzi železničarje v Ptuj pa pozivamo, da ta društva čim najbolj podpirajo.

Ljubljana gl. kol.

Pri nas smo menda najsrečnejši ljudje, zlasti kretniško in premikalno osebje. Za kazen nas najde vsakdo in kar dežuje pri nas odlokov: Ker ste zakrivali nerednost, malomarnost itd., se vas kaznuje z denarno globo Din...., kar odgovarja vaši... dnevnici plači. Vašega zagovora ne moremo upoštevati.

Nekaj časa smo se pritoževali na drugo instanco, pa sedaj se nam zdi škoda papirja, ker se noben zagovor ne upošteva in kazen vedno ostane. Gospode bi danes opozorili na eno stvar: Ako že znate tako dobro po raznih predpisih, saobračajnih pravilnikih itd. kaznovati, ali bi bili morda tako uvidni in bi nam te pravilnike in predpise tudi dostavili, da bi vsaj vedeli, ko nam citirate razne člene, ki smo jih kršili, kaj smo prav za prav pregrešili.

Dolžnost g. načelnika in saobračajnega oddelka je, da takoj dostavi vsemu eksekutivnemu osebju vse službene predpise ad personam, uredi službo tako, da bo šurni delavnik upoštevan, za presojo prestopkov in nerednosti pa naj se nastavi ljudi, ki prometno službo poznajo. Kakšni strokovnjaki obravnavajo protokole, bomo prisili prihodnjič.

Zalog.

Pri nas gotov gospod, pomožni progovni mojster, že vneto agitira radi bolniške blagajne, češ da so zvezarji kar 2 milijona denarja poslali nazaj v Beograd.

Temu gospodu za danes svetujemo, da naj se raje posveti temeljitejšemu spoznavanju svojega dela, agitacijo pa prepusti drugim. Kar pa se dveh milijonov tiče, mu bomo dali brati našega »Ujedinjenega železničarja«, ki pa mu bo ravno v tej stvari drugače odprl oči.

Stična.

Tudi pri nas smo se zopet zbudili iz spanja, v katerega nismo padli po naši krivdi. Zavedamo se, da je naše mesto le v razredni organizaciji, ki se edina bori za pravice delavstva in kjer ima delavstvo besedo. Pozivamo vse, ki se še niso organizirali, da to takoj store in pri volitvah v bolniško blagajno oddajo svoj glas za listo saveza!

Strankarstvo ali protežiranje?

V Ljubljani imamo dve domicilni postaji vlakospremnega osebja, t. j. Ljubljana glavni in gorenjski kolodvor. Vsaka postaja ima tudi postaj. načelnika in ta dva načelnika imata tudi vsak svoje politično mišljenje. Sedaj je vprašanje, kateri ima več vpliva na direkcijo, ali kateremu gre direkcija bolj na roko, ali pa gg. načelnika nista oba enaka za svoje podrejeno osebje. Ljubljana gorenjski kol. ima vlakospremnega osebja, da ga posojuje Ljubljani glavni kol.: lahko jemlje novice v službo ter daje redno dopuste. To je popolnoma pravilno in tako bi moralo biti tudi na glavnem kolodvoru. A v Ljubljani glav. kol. manjka do 60 vlakospremnikov, katero število je že preokroženo. Zakaj pa se ne sme, ne more ali noče teh ljudi nadomestiti z novimi? Zakaj se ne dobi dopusta? Ako se dobi dopust, se ga dobi samo za 6 dni, ker v nedeljo mora biti nazaj. In to ravno na glavnem kolodvoru. Vlakospremniki skadejo iz ene zavore na drugo, počitek doma je še samo na papirju, a k temu pa še direkcija daje okrožnice na gg. prometne šefe, da naj kalkulirajo, kako bi se še turnus bolj stisnil, da se čim bolj izmuzga osebje. Sedaj se radovedno vprašuje vlakospremnega osebja, kako je to mogoče, da en načelnik lahko sprejema nove ljudi, daje dopuste, drugi pa ne more nič storiti! Kje je tu sedaj vzrok? Ali se hoče kdo proslaviti s »štedenjem«? Vlakospremniki.

Iz okrožnic.

Volitve v bolniško blagajno so razpisane.

Razpis štev. 102-I-H. F. 28.

Vsem službenim edincam.

Gospod minister za promet je odredil z odlokom št. 968-28 od 18. julija 1928 volitev oblastnih skupščinarjev bolniškega fonda in njihovih namestnikov na dan 10. septembra 1928 na podlagi § 23 nar. M. S. 16276-22. Člani bolniškega fonda v področju direkcije državnih železnic v Ljubljani volijo izmed sebe za tri leta tajno, neposredno in pisмено z glasovnicami 50 skupščinarjev in 25 namestnikov tako, da bodo po mogočnosti zastopane vse stroke.

Za skupščinarje smejo glasovati vsi člani bolniškega fonda, ki dokažejo svojo glasovalno pravico s članskim listom.

Izvoljeni smejo biti samo člani, ki izpolnjujejo pogoje:

1. da so državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev;
2. da govorijo srbohrvatski ali slovenski jezik;
3. da so dovršili 21. leto;
4. da niso pod skrbstvom ali v kurzu;
5. da niso s sodno razsodbo obsojeni zaradi hudodelstva ali pregreška, storjenega iz koristoljublja.

Dne 10. septembra 1928 med 8. in 14. uro odda vsak član, ki voli, svojo glasovnico, ki mora vsebovati ime in priimek, službeni značaj in stanovanje voljenega skupščinarja in ki ne sme imeti niti žiga službene edince niti podpisa volilca, ker so volitve tajne, v zaprti kuverti osebno svojemu načelniku ali od njega delegiranemu namestniku.

Člani bolniškega fonda, ki na dan volitev niso zaposleni v svoji službeni edinci, morejo oddati svojo glasovnico šefu odnosno delegatu službene edince, v kateri je volilnega dne mesto njihovega začasnega poslovanja, kar se označi v »opombi seznam«.

Vsak šef službene edince ali njegov namestnik vpiše vsako v zaprti kuverti oddano glasovnico v seznam od volilcev oddanih glasovnic za izvolitev oblastnih skupščinarjev in njihovih namestnikov 10. septembra 1928. Ta seznam mora biti napravljen po nastopnem vzorcu:

Seznam

od volilcev oddanih glasovnic za izvolitev oblastnih skupščinarjev in njihovih namestnikov z dne 10. sept. 1928.

Zapor. št.	Ime in priimek volilca	Službeni značaj	Opomba

V....., dne 10. sept. 1928.

(Žig služb. edince) Vodja volitev. (Podpis.)

Šef službene edince. (Podpis.)

Volitev mora biti brezpogojno končana 10. septembra 1928 ob 14. uri. Po izvršeni volitvi morajo poslati službene edince seznam in glasovnice v neodprtih kuvertah kot posebni službeni dopis v uradno zapečatenem ovitku na naslov »Oblastna uprava bolniškega fonda pri direkciji državnih železnic v Ljubljani« z označbo vsebine »Glasovnice«.

Glavni ekspedit direkcije ima nalog, da izroči vse te pošiljke v neotvorenem stanju volilni komisiji, ki bo poslovala od 10. septembra 1928 naprej pri Oblastni upravi bolniškega fonda (Ljubljana, Celovška cesta št. 4).

Službene edince morajo takoj naročiti potrebno število glasovnic pri Oblastni upravi bolniškega fonda, dočim mora kuverti preskrbeti vsak volilec sam.

Naročam gg. šefom službenih edinc, da o volitvah takoj podučijo vse člane bolniškega fonda in ukreduje pravočasno, da se morejo volitve izvršiti točno v smislu naredb M. S. št. 16276-22 odnosno privremene pravilnika bolniškega fonda.

Direktor: Inž. D. Knežević s. r.

Sodrugil! Volitve se vrše 10. septembra 1928 in za zmago pri volitvah delavskih zaupnikov mora priti še odločnejša zmaga pri volitvah v bolniško blagajno.

Izplačilo redne pomoči za nabavo službene obleke.

Razpis štev. 88-II-28.

Vsem edincam saobračajno-komercialnega oddelka.

Po pravilniku o službenem odelu člen 40 in 41 se izplačuje redna pomoč za službeno obleko vsako budžetsko leto 1. oktobra. V to svrhu vstavijo vse edince v redni platni spisek v posebni rubriki za mesec oktober vsakemu uslužbencu, kateremu pripada redna pomoč, znesek 600 Din odnosno 400 Din, poleg tega pa prilože platnemu spisku tudi seznam vsega osebja, kateremu se je zaračunala redna pomoč. Seznam naj vsebuje ime uslužbenca, njegov čin, vrsto službe, katero vrši in znesek, kateri mu pripada.

Dnevničarjem, kateri ne vrše samostojno svoje službe in so dodeljeni le v pričrtef, redna pomoč ne pripada. Ko začno vršiti samostojno službo, jim pripada znesek 30 Din mesečno. Prva pomoč pripada takoj po postavitvi, redna pomoč pa šele sledečega prvega oktobra.

V vsakem slučaju, kadar se zaračuna v platnih spisih prva pomoč (postavitev, samostojno, vršenje službe), je priložiti tudi seznam s preje navedenimi podatki.

Glede odbitkov za redno in prvo pomoč opozarjamo na okrož. št. 17-I-28 z dodatkom in okrož. št. 25-V-27, davek se ne zaračuna.

Za direktorja: Inž. M. Klodič s. r.

Ureditev delovnega časa v pisarnah.

Razpis štev. 73-I-28.

Vsem službenim edincam.

Do izdaje posebnega pravilnika o ureditvi delovnega časa v smislu čl. 87 zakona o drž. prom. osebju, se iz ekonomskega vidika in radi izenačenja, s takojšnje veljavnostjo uvede za administrativno, tehnično in manuelno osebje v pisarnah kurilnic, progovnih sekcij in signalne sekcije delovni čas od 8. do 12. in 14. do 18. ure. V sobotah od 8. do 12. in 14. do 17. ure. V nedeljah in praznikih se dela po potrebi službe odnosno po turnusu, katerega izdelajo šefi teh edinc ter odločajo pri izdelavi turnusa sami o številu, za nedeljsko službo potrebnih uslužbencev.

Ta razpis velja v celoti tudi za administrativno in komercialno osebje postaj, izvzemši uslužbencev onih postajnih uradov, kjer zahteva služba vsled prometa s strankami tudi ob sobotah delovni čas do 18. ure.

Okrožnica štev. 199-VI-25 z dne 23. novembra 1925, glede dela ob državnih praznikih, ostane v veljavi.

Direktor: Inž. D. Knežević s. r.

Kdaj grem lahko v pokoj?

Iz več podružnic smo dobili vprašanje, kdaj grem lahko uslužbenec v pokoj, pod kakimi pogoji in kdaj mu pripada cela penzija. Ker je to vprašanje važno za vse nastavitelje, damo tu kratka pojasnila.

Člen 127 zakona odreja, da se mora upokojiti, ne oziroma se na število službenih let, vsakega nastavitelja, ki je dovršil 65. leto starosti.

Uslužbenec pa gre lahko tudi sam v pokoj in ga uprava mora upokojiti na njegovo zahtevo, čim je dovršil predpisano število let za popolno pokojnino.

Kdaj imam predpisano število let za popolno pokojnino? Po čl. 125 in 126 zakona imaš pravico do popolne pokojnine po 30 vršnih letih letih in sicer je treba v tem slučaju vsa eksekutivna služba preračunati v neeksekutivno. Najbolj navadno pravilo je: čim dobim 15%, lahko zaprosim za upokojitev in me uprava mora upokojiti. Naredim navadno prošnjo po sledečem vzorcu:

Kolka prosto po čl. 112 zak. o drž. prom. osebju.
Direkcija držav. železnic, obče oddeljenje Ljubljana.

Podpisani..., kretnik-zvničnik II-1-10 v postaji... prošim, da se me na podlagi določb zadnjega odstavka čl. 127 zakona o drž. prom. osebju stalno upokoji, ker sem dovršil število let za popolno pokojnino.

To prošnjo se odda nekoliko navadno potom načelnika.

Druga stvar pa je, kdaj smem iti v pokoj, da obdržim 150 odstotno doklado tudi za pokojnino?

Zakon in določbe finančnega zakona tu odreja, da ostane 150 odstotna doklada za pokojnino le onim, kateri imajo najmanj 32 let efektivne neeksekutivne, oziroma 26 let efektivne eksekutivne službe. Na podlagi pritožbe na državni svet smo dosegli, da se mora pri izračunavanju faktične službe vsa eksekutivna služba preračunati v neeksekutivno in ako zneše tako preračunana služba vsaj 32 let, dobi 15 odstotkov za penzijo. Pri tem poudarjamo, da se takozvana vojaška leta (po cirk. 108 A ex 1918 div. juž. železnice) tu ne upoštevajo.

Da bo zamogel vsak zračunati, kdaj ima 32 let službe, damo sledeča pojasnila. Najprvo naj zračuna faktično službo od onega dneva, ki se mu je uračunal pri prevzemu za nastop službe do danes. Nato naj k letom priračuna pribitek za eksekutivno službo. Za vsakih 5 mesecev eksekutivne

službe se priračuna 1 mesec pribitka. Eksekutiva se šteje vlakospremnemu osebju, strojevodjem in kurjačem od nastavitve. Kar je delal službo kot zavirač (delavec), se ne računa. Premikačem se računa eksekutiva od leta 1914, kateri so bili takrat že nastavljeni, drugače pa od dneva nastavitve. Prog. čuvajem, paznikom, kretnikom, blokovnikom itd. (kateri so postali eksekutivni šele po novem zakonu o drž. prometnem osebju), pa se računa eksekutiva šele od 1. oktobra 1923.

N. pr.: Progovni čuvaj N. N., ki se mu računa služba od 1. okt. 1900, bi šel rad v pokoj. Ali lahko gre? Ali bo dobil 150 odstot. doklado? On ima s 1. okt. 1928 28 let efektivne službe. Za čas od 1. okt. 1923 do 1. okt. 1928 (to je za 60 mesecev) dobi 12 mesecev pribitka, torej ima šele 29 let službe in sploh še ne more zaprositi za upokojitev, ampak mora še počakati do dne 1. avg. 1929. Ako pa bi hotel počakati na 150 odstot. doklado, pa bi smel iti v pokoj šele s 1. IV. 1931, tedaj bi imel 30 let in 6 mesecev efektivne službe in za čas od 1. okt. 1923 do 1. aprila 1931 (to je 90 mesecev) še 18 mesecev pribitka, torej ravno 32 let.

Ako pa je kdo kljub temu pojasnilu še v dvomu, pa naj se raje preje obrne na centralo in nam pošlje sledeče podatke: 1. rojstno leto, 2. od kdaj se mu šteje služba, 3. kdaj je dobil 10 stopnjo odn. 150 odstotno doklado, 4. kdaj je bil nastavljen in ali je ves čas od nastavitve v eksekutivni službi, nakar mu bomo dali vsa pojasnila.

Železničarji!

Sodrugil iz ljubljanske oblastne uprave so na skupščinah sprejeli sklepe, da naj se izplačuje 100-odstotna hranarina koncem meseca, da se plača v toplicah vse stroške, enako na Golniku. Nadalje, da naj se izplačuje hranarina tudi delavcem za 52 tednov. Ako so v bolnici, da se jim plača cela hranarina.

Glavna skupščina, kjer imajo večino zvezarji, je šla preko vseh teh predlogov in danes delavec trpi in strada, kadar je bolan.

Železničarji! Dne 10. septembra boste obracunali s to gospodo! Niti en glas ne sme biti oddan za zvezarje!

Vsi bomo volili le listo saveza! Hočemo 100-odstotno hranarino! Hočemo bolniško blagajno v rokah delavcev!

Internacionalni pregled.

Švedska. Od 11.—19. maja 1928 se je vršil kongres švedskih železničarjev, kateremu so prisostvovali delegati iz Danske, Nemčije, Norveške, Finske, Avstrije in Rusije. Radi sodelovanja z rusko železničarsko organizacijo sta bila dva predloga: prvi, da naj se postavi skupen švedsko-ruski odbor za ureditev skupnih vprašanj in drugi, da naj se na prihodnjem kongresu ITF sprejme tudi rusko železničarsko organizacijo. Oba predloga pa sta bila odklonjena s pripombo, da je ruski železničarski organizaciji na prosto dano, da vstopi v ITF. Končno se je sklenilo vse člane zavarovati za slučaj smrti ali nezgode za Kr 1000 (to je Din 15.000).

Posmrtnine in podpore.

Od 1. maja 1928 do 1. avgusta 1928 se je izplačalo:

A) Na podporah:

	Din
Ključec Ivan, bravar, Sisak	200
Brezavšek Franc, mizar, Borovnica	100
Gornik Franc, delavec, Braslovce	200
Dolhar Alfonz, blokovnik, Celje	200
Valencič Anton, prog. del., Rakek	100
Zupan Alojzij, sklad. del., Ljubljana	200
Lešnik Vinko, kotlar, Maribor	200
Sojar Jaka, prog. čuvaj, Ljubljana	200
Omahen Ivan, blokovnik, Ljubljana	200
Kumar Franc, starovpok., Ljubljana	300
Sotlar Franc, del., Zidanimost	100
Levin Josip, sprev., Ljubljana	200
Weingerl Henrik, del., Maribor	200
Kikelj Mihael, sprev., Jesenice	200
Glavač Martin, kurjač, Zidanimost	200
Černe Joža, prog. del., Kranjska gora	100
Hörtner Anton, vpok., Ljubljana	200
Zvonar Ivan, sprev., Ljubljana	200
Logožar Matevž, prog. paz., Tezno	200
Bajc Franc, prog. del., Zalog	150
Šepović Mato, Jasenovac	200
Savernik Matija, del., Maribor	200
Muzlovič Jože, kovač, Ljubljana	250

B) Na posmrtninah:

	Din
Zentnar Ivan, del., Maribor	200
Ziderič Alojzij, km., Ljubljana	500
Končnik Peter, prog. del., Vuzenica	500
Orožel Anton, Celje (po ženi)	250
Planinšek Ivan, Maribor (po ženi)	250
Skupno	6.100

Do 1. maja izplačano

91.325

Celotno 97.425

Železničar mora imeti jeklene živce. Stalno uživanje prave kave pa jih uničuje. Skrbna žena kuha zato za zajutrek žiko, ki živce naravnost pomladi. Ime »Žika« zadostuje. Napišite to ime v nakupovalno knjižico in dobite pravo žiko v rdečih zavitkih.